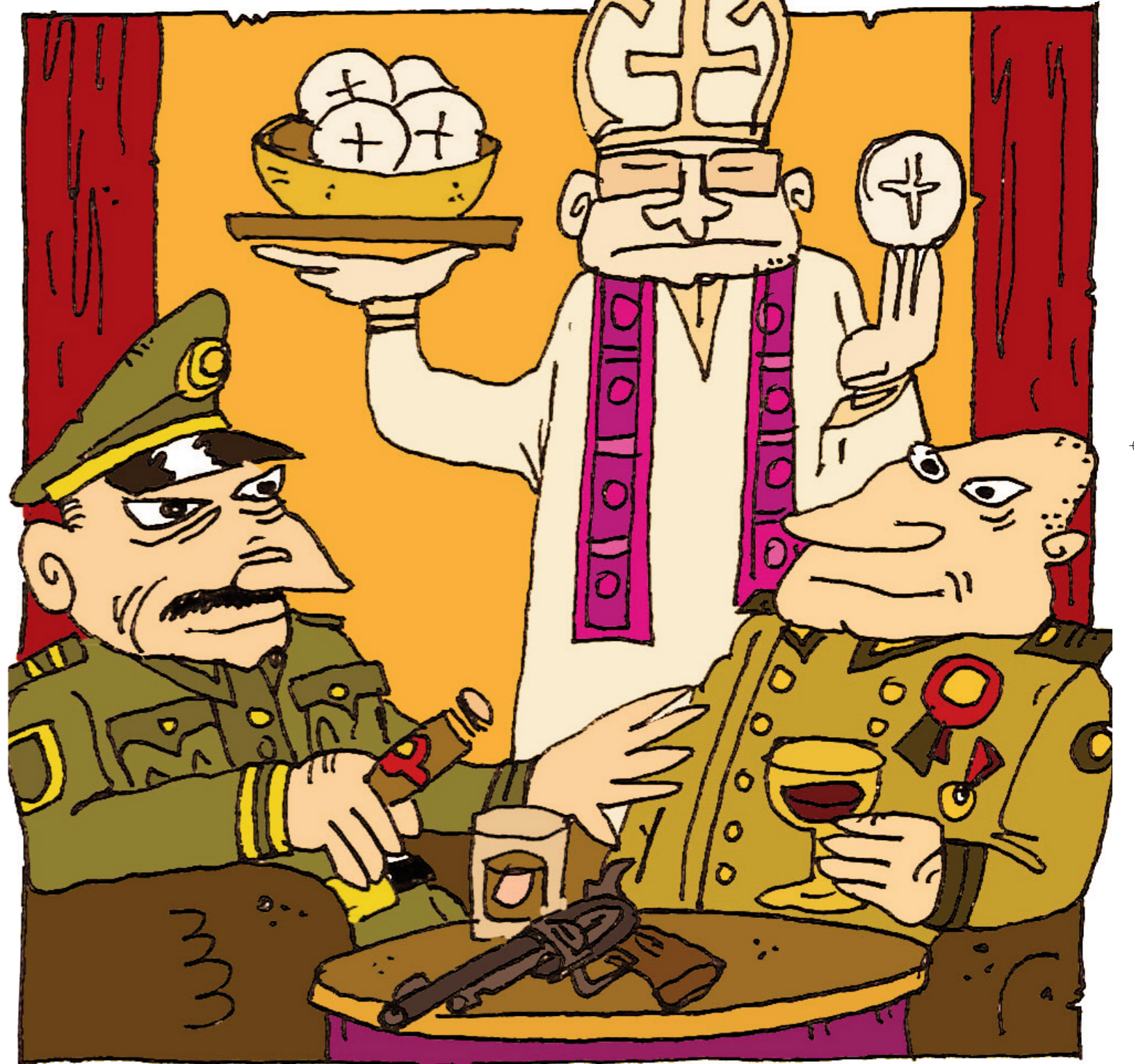

número 3 / 2016

La Corbella

REVISTA D'ESTUDIS LLIBERTARIS DEL CAMP DE TARRAGONA

LA CORBELLA — 3 (2016)

4

 <p>ADRIÀ ARAGONÈS Sorgiment i desenvolupament de l'«Avenir»</p>	 <p>FERRAN AISA Andreu Nin i Joan Salvat-Papasseit, articulistes de «La Justícia Social de Reus»</p>	 <p>TONI TEIXIDÓ Ecologisme revolucionari al Camp de Tarragona</p>
--	--	--

ENTREVISTA A JUANMA GARCÍA, ARXIVER DE L'ARXIU HISTÒRIC DE CCOO DE CATALUNYA

NEUS BAENA

1. Quin és l'origen de l'Arxiu Històric de CCOO de Catalunya?

A mitjans dels anys vuitanta es va plantejar per primer cop per part de CCOO de Catalunya la necessitat de tenir un arxiu que custodiés la documentació històrica del sindicat. Després de la cessió de l'edifici de Via Laietana el 1989 —que suposava tenir un espai per l'arxiu històric— i de la recollida de materials per l'exposició del 25è aniversari de CCOO de Catalunya, inaugurada el 1989, CCOO es va plantejar la necessitat d'engegar el seu Arxiu Històric.

A finals de 1990 es posa efectivament en marxa l'Arxiu Històric de CCOO de Catalunya (AHCO). El primer material amb què es va començar a treballar va ser la documentació històrica aplegada a l'antiga seu de CCOO a plaça Urquinaona i els cartells recollits per l'exposició que celebrava el 25è aniversari.

2. Quina és la seva relació amb la Fundació Cipriano García? Per què es va decidir posar-li el nom d'aquest dirigent sindical i polític a la fundació?

El 1991 es proposa la creació d'una fundació que doni aixopluc a l'AHCO. Així, es va crear la Fundació Arxiu Històric de la CONC, registrada davant notari el maig de 1992. El maig de 1995, arrel de la mort de

l'històric dirigent sindical i polític Cipriano García Sánchez, soci fundador alhora d'aquella mateixa entitat sense ànim de lucre creada tres anys abans, aquesta passà a denominar-se Fundació Cipriano García - Arxiu Històric de la CONC.

3. Quins són els fons documentals que hi podem trobar?

· Fons documental de CCOO, dividit en dos etapes: el període il·legal (fins el 27 d'abril de 1977) i el període legal (a partir d'aquella data).

· Fons personals i d'entitats.

· Fons d'assessories i advocats laboralistes: Montserrat Avilés / Albert Fina (Asesoría Jurídica Laboral), Francesc Casares i Potau, August Gil Matamala, Lluís Salvadores Verdasco i Josep Solé Barberà, entre d'altres.

· Fons d'empreses.

· Fons d'òrgans de representació dels treballadors: comitès d'empresa i seccions sindicals de CCOO de Catalunya.

· Fons especials i altres col·leccions:

a. ORGANITZACIONS SINDICALS I DE TREBALLADORS

b. ORGANITZACIONS POLITIQUES

c. MOVIMENTS SOCIALS

- Hemeroteca, amb una interessant secció de premsa clandestina.
- Biblioteca.
- Col·lecció de cartells.
- Col·leccions fotogràfiques.
- Col·lecció audiovisual «Biografies obreres: fonts orals i militància sindical (1939-1978)».

4. Com fou la tasca de localització i recuperació de documentació del sindicat, sobretot la generada en l'etapa clandestina?

Durant els primers anys de funcionament de l'arxiu, un dels principals objectius va ser principalment aquest, el de localitzar i recuperar documentació que fins llavors estava molt dispersa i que guardaven molts militants des de l'etapa clandestina de les primeres Comissions. En aquest sentit, és obligat reconèixer l'importantíssim treball que va fer el primer president de la Fundació, Ángel Rozas Serrano, històric sindicalista i un dels fundadors de Comissions Obreres, en la tasca de localitzar companys, informar-los de l'existència de l'arxiu, la possibilitat de conservar els seus fons en unes bones condicions i donar a conèixer la història del sindicat als investigadors. Gràcies a aquesta feina es va poder recuperar un patrimoni documental molt important que d'altra manera es podia haver perdut.

5. Pel que fa a la col·lecció de fonts orals, com va sorgir la idea de recopilar la veu de persones destacades en els moviments obrers d'oposició al franquisme? Com es va desenvolupar la realització de les entrevistes i el seu posterior tractament (transcripció, buidatge, etc.)?

Aquest projecte responia a l'objectiu de crear unes fonts orals, una documentació d'arxiu, que contribuiria tant a la recuperació de la memòria històrica dels moviments sindicals democràtics catalans, com a l'estímul de la creació a curt i mig termini d'una secció de Fonts Orals de l'Arxiu Històric de CCOO de Catalunya. Així, aquestes fonts orals podien complementar el fons documental de l'arxiu, a partir del qual poder estimular i realitzar recerques sobre les múltiples vessants des d'on abordar la història dels moviments sindicals democràtics a Catalunya.

Les més de 150 gravacions, d'una durada mitjana de vuit hores cadascuna, contenen tant àudio, en la seva primera fase, com vídeo, i estan transcrites literalment i, el més important per la recerca, indexades temàticament amb un sistema de llenguatge controlat, per tal que l'investigador pugui accedir de forma ràpida i eficaç a qualsevol contingut de l'entrevista.

6. QUIN TIPUS D'INVESTIGADORS I INVESTIGADORES ACUDEIXEN A L'ARXIU?

Els fons que custodia l'arxiu el fan especialment adient a investigadors relacionats amb la història, amb la qual cosa la major part d'usuaris són historiadors i estudiants d'història. També han augmentat els estudiants de batxillerat en els darrers anys, interessats en la història del moviment obrer per els seus treballs de recerca. D'altra banda, un altre conjunt considerable d'usuaris de l'arxiu el formen professionals dels diversos mitjans de comunicació, documentalistes de productores audiovisuals, sociòlegs, professors i, òbviament, sindicalistes que necessiten documents per la seva feina habitual.

7. CREU QUE L'AHCO ÉS PROU CONEGUT COM A ESPAI ON CONSULTAR DOCUMENTACIÓ DE LA NOSTRA HISTÒRIA RECENT?

Des de la nostra opinió, creiem que l'AHCO es un dels principals referents pels investigadors que vul-

guin treballar amb fonts relacionades amb el món del treball del segle xx.

8. QUINS SÓN ELS PROJECTES MÉS IMPORTANTS QUE HA PORTAT A TERME L'ARXIU HISTÒRIC DE CCOO DE CATALUNYA?

Col·lecció Biografies Obreres. Fonts orals i militància sindical (1939-1978), projecte començat l'any 1998.

Solidaritat i art: Milà 1972- Barcelona 1997, exposició commemorativa del 25 aniversari d'una altra exposició celebrada a Milà el 1972 amb l'objectiu de recolzar les lluites obreres a Espanya.

La Memòria Democràtica de Sabadell (1939-1976), exposició celebrada el 2001.

Retrats de migració: estratègies per fer-se un lloc, exposició celebrada el 2005 a Barcelona i després traslladada a París, focalitzada en el fenomen migratori d'espanyols a França.

Topcat 1963-1977, projecte que ha donat com ha resultat la creació d'un portal sobre l'actuació del

TOP (Tribunal de Orden Público) contra les ciutadanes i els ciutadans de Catalunya al llarg dels darrers anys de la dictadura franquista.

Col·lecció 'Materials d'Història de l'Arxiu', amb la qual la Fundació Cipriano García publica monografies relacionades amb el món del treball, la història del moviment obrer i per les quals són utilitzats fons del propi arxiu. Va començar el 2010 i porta publicats 6 volums.

Segle XX: revista catalana d'història, editada per la Fundació Cipriano García, va néixer l'any 2008 i pretén donar a conèixer la recerca històrica i els principals debats historiogràfics amb una voluntat crítica i plural.

9. COL·LABOREN AMB ELS ALTRES ARXIVS DE CCOO D'ARREU DE L'ESTAT?

L'AHCO forma part del grup de treball de la Red de Archivos Históricos de Comisiones Obreras, de la qual també són membres: Archivo Historia del Trabajo (Fundación 1 de Mayo) (Madrid). Archivo histórico (Fundación 10 de Marzo) (Galícia). Archivo

(Fundación Juan Muñoz Zapico) (Astúries). Archivo Histórico de CC.OO. de Andalucía (Fundación Estudios Sindicales) (Andalusia). Arxiu Històric "José Luis Borbolla" (Fundació d'Estudis i Iniciatives Sociolaborals) (País Valencià). Archivo Movimiento Obrero Extremeño (Fundación Cultura y Estudios) (Extremadura). José Unanue Fundazioa (País Basc). Fundación Sindicalismo y Cultura (Aragó).

Tots els arxius que pertanyem a aquesta xarxa funcionem coordinadament d'acord a una normativa bàsica i amb la voluntat d'adoptar criteris arxivístics homogenis, compartim experiències de treball i instruments de descripció.

10. DES DE LA SEVA CREACIÓ, HAN CANVIAT ELS OBJECTIUS MARCATS PER L'ARXIU? QUINES HAN ESTAT LES PRIORITATS D'ACCIÓ?

Els objectius de l'AHCO venen marcats des del seu origen i reflectits en els seus estatuts des de la seva fundació: la recuperació, conservació i difusió del patrimoni documental de CCOO de Catalunya.